

"ไปทุ่ง - ไปนา" คำกริยาสั้น ๆ ที่ใช้อธิบายการไปจับถ่าย
ของคนไทยในสมัยก่อน ในสมัยที่วิถีชีวิตของชาวไทยยัง
มีพื้นที่มากพอจะแอบหย่อนให้คลายความทุกข์
ต่อมา ในสมัยรัชกาลที่ 4 - รัชกาลที่ 5 บ้านเรือนเริ่มขยายตัวขึ้น
อย่างรวดเร็ว สถานที่คลายทุกข์ที่เคยมีก็กลายเป็นถนนหนทาง
และอาคารคอนกรีตไปเสียหมด จึงต้องแอบจับถ่าย
ตามซอกหลีบของอาคาร ปัญหาที่ตามมาคือกลิ่นเหม็น
และโรคระบาด

พัฒนาการ ของส้วม ในสยาม

ในช่วงปลายรัชสมัยของรัชกาลที่ 5 จึงได้มีการออกพระราชกำหนด
สุขาภิบาลกรุงเทพฯ พ.ศ.2440 มีผลบังคับให้คนต้องจับถ่ายในส้วม
แต่ความไม่พร้อมของระบบส้วม จึงทำให้ผู้คนลักลอบที่จะจับถ่ายนอกสถานที่
กันอยู่เสมอ

การจับถ่ายเริ่มเข้ารูปเข้าทางที่เหมาะสมในสมัย **จอมพล ป. พิบูลสงคราม**
เป็นนายกรัฐมนตรี (พ.ศ.2475) รัฐบาลมีนโยบายขยายการดูแลพฤติกรรม
การจับถ่ายและชำระร่างกายของประชาชนในส่วนภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น
รวมทั้งมีการ**ปลูกฝังถ่ายทอเรื่องนี้ในการศึกษาผ่านหนังสือแบบเรียน**
ของเยาวชน จึงนับเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ผู้คนค่อย ๆ มีทัศนคติที่ดีต่อส้วม

พัฒนาการของส้วมในประเทศไทย

ส้วมหลุม ส้วมรูปแบบแรกที่คนไทยใช้ ส้วมขุดหลุมใช้แล้วกลบ

ส้วมถังเท (พ.ศ.2440) เหมือนส้วมหลุม แต่มีถังสำหรับรองรับ

ส้วมคอก่าน หรือ ส้วมซึม (พ.ศ.2467) มีกลไกในการกักของเสียใต้ถัง
เมื่อใช้น้ำราดของเสียจะตกลงไปในบ่อฝังใต้ดิน และซึมลงไปในดิน

ส้วมชักโครก (หลังสงครามโลกครั้งที่ 2)

ส้วมแบบที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มีการวางระบบการกำจัดของเสีย
ออกจากส้วม และการป้องกันกลิ่นเป็นอย่างดี

เรียบเรียงข้อมูลจาก :

- นิตยสารสารคดี เรื่อง ส้วม(ร่วมสมัย)...ใครว่าไม่สำคัญ

นิทรรศการ เรื่อง "ซี ซี"
56-09 / No. 06